

LABOD je glasilo delovne skupnosti Tovarne oblačil LABOD Novo mesto – Izhaja vsako tretjo sredo v mesecu v nakladi 2200 izvodov – Ureja ga uredniški odbor – Glavni in odgovorni urednik: Milan Bratož, tehnični urednik: Marjan Moškon – Grafična priprava: ČZP Dolenjski list, tiska Knjižgotisk, Novo mesto

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LABOD TOVARNE OBLAČIL NOVO MESTO

delitev osebnih dohodkov po delu!

Pomembna družbena izhodišča za aktivnosti sindikata in drugih družbenopolitičnih organizacij v tem trenutku so naloge in problemi okoli uresničevanja načela delitve osebnega dohodka po delu ter o zmanjševanju stroškov poslovanja. Te dni sta

bila sprejeta družbena dogovora o skupnih osnovah na teh področjih. Dogovora vsebujeta izhodišča, ki so podlaga za aktivnost sindikata in drugih družbenopolitičnih organizacij v TOZD.

Družbeni dogovor o usmerjanju skupnih osnov in meril za delitev OD poskuša zastaviti skupna izhodišča za nagrajevanja po delu, ki naj bi stimulatивно vplivala na povečanje produktivnosti dela vseh in vsakega posameznika. Družbeni dogovor o povračilu stroškov, ki so jih imeli delavci pri opravljanju del in nalog pa poskuša določiti skupna merila, ki bi vplivala na to, da bi se ti stroški zmanjševali v strukturi družbenega proizvoda oz. celotnega prihodka organizacije. Ni

moj namen, da bi se spuščal v razlago teh izhodišč, pač pa opozoriti na ta izhodišča in potrebne aktivnosti v naših razmerah.

Čprav so si udeleženci teh družbenih dogovorov zastavili vrsto nalog, s katerimi bodo pomagali pri urejanju teh razmer, pa vendar ne kaže, da v OZD čakamo na konkretne strokovne pripomočke. Naša naloga je, da ocenimo naše razmere, da proučimo družbene usmeritve in da čimprej poiščemo lastne rešitve v okviru osnov in meril, ki jih nudita družbena dogovora. Udeleženke družbenih dogovorov bodo pripravile:

1. skupna metodološka izhodišča za izdelavo razvida del in nalog v TOZD

2. skupna metodološka izhodišča za opredelitev posameznih elementov zahtevnosti del

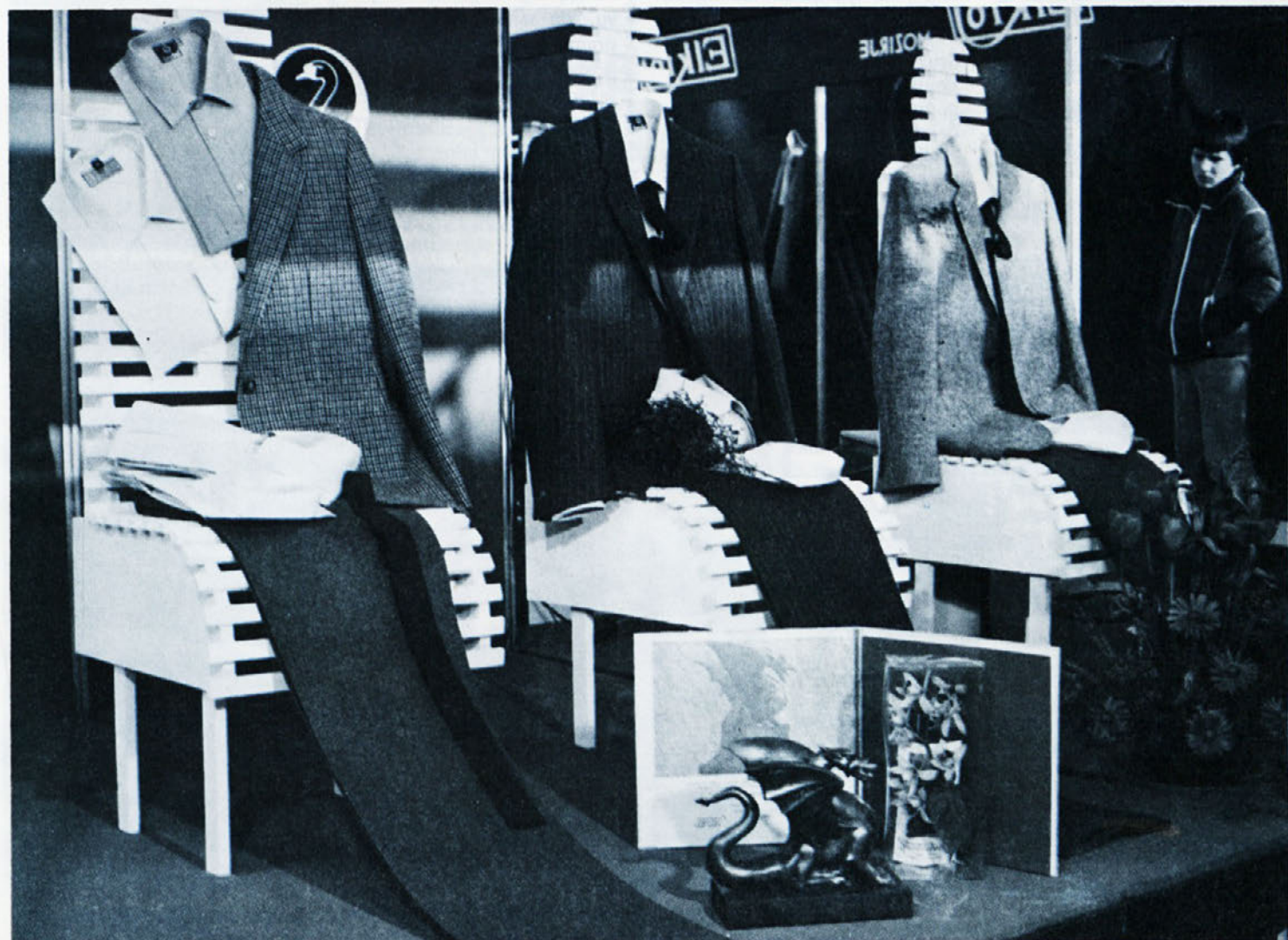
3. strokovno podlogo za ugotovitev rezultatov dela po značilnih skupinah

4. strokovno podlogo za ocenjevanje uspešnosti naložb, ki so osnova za delež osebnega dohodka na osnovi minulega dela

5. skupna podloga za opredelitev zahtevnosti del in nalog poslovnih organov ter za ugotavljanje uspešnosti dela teh organov in za druge strokovne rešitve.

Če ocenjujemo stanje naših razmer na teh področjih smo lahko zadovoljni, ker imamo

(Nadaljevanje na 2. str.)

Del razstavljenе kolekcije na sejmu mode v Ljubljani, za katero smo prejeli najvišje priznanje te prireditve „ZMAJA 81“.

delitev osebni dohodkov po delu!

(Nadaljevanje s 1. str.)

lastne rešitve za vsa osnovna razmerja, ki jih usmerjata družbena dogovora. Menim, da se bomo lažje prilagajali skupnim osnovam, kot če bi morali razmerja na novo urejati. Na žalost obstajajo pojavi, kjer težko spreminjamo stare rešitve, čeprav so v nasprotju z družbenimi usmeritvami, in sicer pod izgovorom „zakaj bi menjali tisto, kar pri nas že dalj časa velja?“ Ob tem velja, da so takšna stališča osnova za kršitev predpisov in družbenih norm!

Osnovno problematiko, ki omogoča urejanje tega področja, predstavljajo naslednji problemi:

1. razvid del in nalog
2. metoda za ugotavljanje zahtevnosti del
3. metoda in način ugotavljanja uspešnosti del in nalog
4. osebni dohodki na podlagi ustvarjalnosti
5. planiranje in programiranje obsega del in nalog
6. opredelitev kvalitete del in načel gospodarjenja
7. osebni dohodek na podlagi minulega dela

8. osnove in merila za razporejanje čistega dohodka.

Če se spomnimo na naše splošne akte bomo ugotovili, da imamo lastne rešitve za vsa navedena področja, pri čemer nam ni treba čakati na še bolj konkretne rešitve od zunaj. Nadaljevati moramo izpopolnjevanje naših rešitev ob upoštevanju že zastavljenih skupnih izhodišč teh družbenih dogovorov. To nam nalagata tudi družbena dogovora, ki v precejšnji meri zadolžujeta sindikat in poslovodni organ.

V teku je razprava o nekaterih osnutkih naših splošnih aktov med katerimi je tudi pravilnik o standardih in kvaliteti del ter o normiranju v TOZD, ki nosijo naše lastne rešitve na področju delitve OD. Obenem lahko nadaljujemo z izpopolnjevanjem našega lastnega sistema tako, kot smo že nekajkrat poudarjali. Naše rešitve pri ugotavljanju obsega del, kvalitete izdelka oz. opravil so v večji meri splošna izhodišča, ki nudijo možnost posamezni organizacijski enoti oz. službi, da pride do konkretnih rešitev – specifičnih za naloge svoje enote oz. službe.

Iz tega izhaja, da je še vedno ena od osnovnih nalog na področju delitve OD, da se v organizacijskih enotah in službah določijo konkretna merila za ugotavljanje obsega del, kvalitete dela in gospodarjenja z družbenimi sredstvi ter izraba delovnega časa. Ta naloga izhaja tudi iz razprave zadnje seje delavskega sveta delovne organizacije, ki je opozorila na potrebno aktivnost na tem področju.

DMITAR PERIČ, dipl. iur.

letna konferenca sindikata v delti

Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata je na svojem zadnjem sestanku sprejel sklep o pripravi in izvedbi letnega članskega sestanka.

Letni članski sestanek osnovne organizacije sindikata bo v TOZD DELTA v soboto 14. februarja 1981, kjer bomo:

– analizirali in ocenili delo osnovne organizacije in njenih organov,

*****
* **Enotni lahko** *
* **premagamo vse!** *
* „... Kot tudi takrat *
* bratstvo in enotnost nista *
* bila motivirana s kakimi *
* abstraktnimi ideali, marveč *
* z usodno povezanostjo v *
* skupnem boju za obstanek *
* in zmago, tako je tudi danes *
* temelj tega bratstva v dejstvu, *
* da samo enotni lahko *
* premagamo vse, kar se nam *
* postavi čez našo pot, in do *
* sežemo nove uspehe v našem *
* samoupravnem družbenem *
* ustroju...“ *
* **Predsednik TITO v** *
* **Jablanici** *
* *****

– sprejeli letno programsko usmeritev osnovne organizacije sindikata,

– sprejeli finančni plan za leto 1981.

V oceni bo potrebno upoštevati v kolikšni meri je osnovna organizacija delovala kot dejavnik razvijanja samoupravnih odnosov v TOZD in kako so se delavci vključili v politični sistem. Sprejeti bo potrebno tudi oceno o usposobljenosti osnovne organizacije za uresničevanje njenih nalog. Letna programsko usmeritev mora vsebovati odgovornost za spremljanje in uresničevanje stabilizacijskih ukrepov, vključevanje osnovne organizacije sindikata v mednarodne ekonomske tokove, vprašanja delitve sredstev za osebne dohodke po delu in rezultatih dela. Poudarek bo tudi na odgovornosti za delovanje delegacij in delegatov v samoupravnih skupnostih ter vključevanje v aktivnosti za povečanje dohodka in produktivnosti. Uresničevanje nalog na področju LO in DSz ter obveščanje delavcev pa sta tudi področji, ki jima bo posvečeno precej pozornosti.

MIMICA MAGDIČ

V MESTIH ŽIVI 42,7 ODS. PREBIVALCEV

Od 1,903.460 prebivalcev Slovenije nas je avgusta letos živelo v enem izmed slovenskih mest 812.774 ali 42,7%, od tega 47,9% moškega in 52,1% ženskega spola. Od vseh prebivalcev v Sloveniji nas je bilo letos avgusta 924.048 moških oz. 48,5% in 979.412 žensk oz. 51,5%.

Del skladišča surovin v Delti.

odmevi in vtisi s konference

Dve delavki iz Laboda sta bili udeleženci decembrske konference ZSS – tovarišica Dragica Stanič iz TOZD LIBNA in Angela Blatnik iz ljubljanske enote COMMERCA.

Občinska konferenca ZSS – Bežigrad je zadolžila tov. Blatnikovo, da pripravi za konferenco razpravo na temo „Ugotovitev stanja pri uveljavljanju delitve po delu in rezultatih dela“, ki jo je naslonila na svojo sredino.

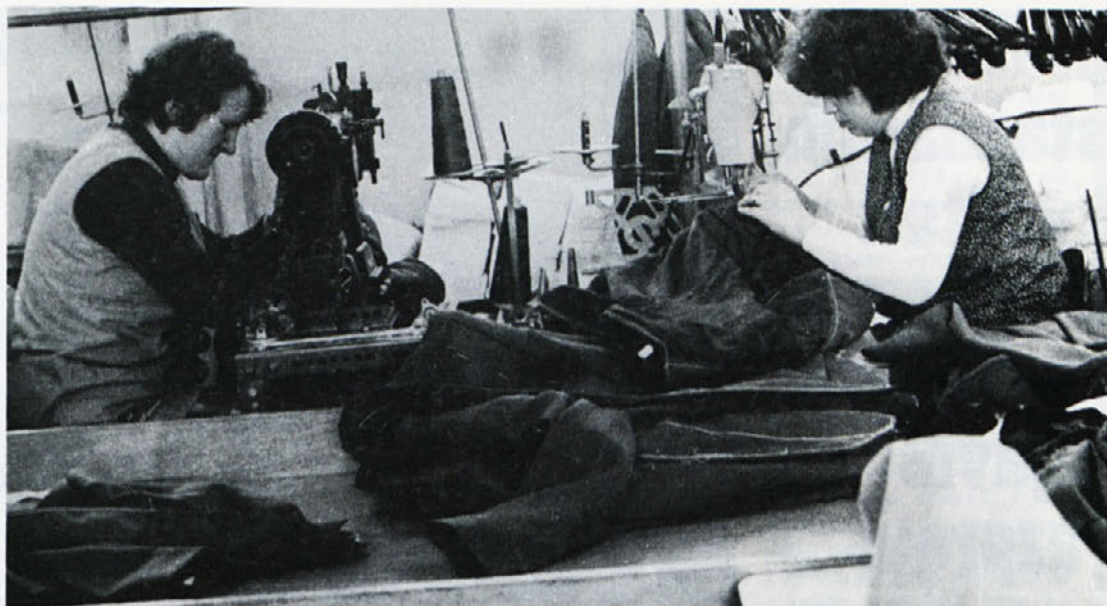
„Konferenca je potrdila skupne osnove in merila za oblikovanje sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, seveda pa ob tem ostaja na posameznih delovnih organizacijah naloga, za iskanje še boljše metodologije na tem področju. Poiskati morajo notranje rešitve za merila režijskih delavnic

„Družbeni dogovor, ki smo ga sprejeli na konferenci, je stanje izboljšal v prid neposrednih proizvajalcev,“ je dejala tov. Blatnikova.

mest – ta so v Labodu zelo racionalno porazdeljena – izpostavljeno pa je bilo tudi vprašanje oblikovanja sredstev za osebne dohodke v skupnih službah. Resneje je treba pristopiti k pripravi meril za rezultate dela in iz tega izhajajoče nagajevanje,“ je pripovedovala tov. Blatnikova in dodala, da je družbeni dogovor, ki so ga sprejemali na konferenci, izboljšal stanje v prid neposrednega proizvajalca.

V pogovoru se je dotaknila tudi širine dela v osnovnih organizacijah sindikata in izven tega okvira, saj deluje v Občinski konferenci ZSS in v Republiškem odboru sindikata delavcev za tekstilno in usnjarsko predelovalno industrijo. Ob delu na družbenopolitičnem pod-

V Temenici pripravljajo sestanek z zdravniki splošne prakse, saj je tudi v tej TOZD precejšen odstotek bolniške.

ročju čuti, da bi morala biti strokovna pomoč obsežnejša, gradiva pa manj zajetna in lažje podana. Te dni pripravlja IO OOS v ljubljanski enoti Commerca članski sestanek, ki bo obravnaval in pregledal delo za leto nazaj in sprejel plan dela v letošnjem letu in tov. Blatnikova, ki je predsednica izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata, ima ob teh pripravah gotovo največ dela.

iz temenice

Interno izobraževanje

V Temenici pričakujejo, da bo v letošnjem letu izpeljan program dodatnega internega izobraževanja za vse brigadirje in organizatorje dela. Program je izdelan, čaka le še na izpeljavo.

Sestanek z zdravniki

Tudi v TOZD TEMENICA je precej bolniške. Predvsem so pereča težja in daljša obolenja, ki jih je v tem kolektivu kar nekaj. Da bi se zdravniki splošne prakse seznanili s pogoji dela in da bi zaživelo boljše povezovanje z zdravstvenim domom, pripravljajo tudi v TEMENICI sestanek z zdravniki. Z osebjem iz oddelka medicine dela so se že sestali, tokratni sestanek pa bo širši. Le-ta bo pripravljen tudi s poudarkom na poklicnih boleznih, ki se v Temenici že kažejo v določeni meri in z upoštevanjem dejstva, da je kolektiv v poprečju star nekaj nad 33 let.

Pregled rezultatov

V Temenici so zaposleni na skupnem sestanku že okvirno razpravljali o delovnih uspehih

in poslovanju v preteklem letu. Po temeljiti analizi delovnih rezultatov bodo kasneje razpravljali še o finančnih pokazateljih in kritično ocenili leto 1980 v njihovi delovni sredini.

Priprave

V pripravah na začetek predvidenih del v Temenici je narejen še en korak naprej. Lokacijsko dovoljenje je urejeno, sedaj pa čakajo na soglasje sanitarne inšpekcije in LO v zvezi z zakloniščem.

POTEK PRIUČEVANJA V LIBNI

Priučevanje novih delavk v TOZD LIBNA je zaključeno. Komisija za ocenjevanje in spremljanje delavk na priučevanju, ki je sestavljena iz treh članov – Lidija Hočevar, Ivan Žoher in Marija Štamfelj, se je po preteku določenega časa sestala in sprejela sklep, da pet delavk predlaga za sprejem v delovno razmerje, dve, ki sta dosegli nekoliko slabše rezultate, razporedi na najmanj zahtevna delovna mesta in jima podaljša priučevanje na šest mesecev, eno delavko pa zaradi neprizadevnosti in s tem nedoseganja rezultatov, odpusti. Že pred tem sta dve delavki zapustili delovno organizacijo, sicer pa nista dosegli zadovoljivih rezultatov. Naj navedem primer – zadnji mesec priučevanja, ko bi morala delavka dosegati 70 odstotno normo, je ta dosegla le 55,95 odstotkov norme.

Po zaključnem tri mesečnem priučevanju tako pet delavk začneja svoje redno delo v Libni in želimo jim veliko uspehov!

MARIJA ŠTAMFELJ

ponovni sklic seje stanovanjske skupnosti

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Novo mesto je zaradi nesklepčnosti ponovno sklicala, že dvakrat odloženo sejo. Zaradi neresnosti delegatov je vsem predsednikom delegacij poslala tudi pregled udeležbe delegatov na posameznih sejah skupščine. Delegati, ki ne izpolnjujejo svojih delegatskih obveznosti ne samo, da ovirajo delo Samoupravne stanovanjske skupnosti, temveč so tudi moralno politično odgovorni svoji delegatski bazi. V pregledu udeležbe na sejah skupščine je tudi razvidno, da je delegacija, ki ima sedež v TOZD Commerce in katere predsednica je tov. Frida Pavlovič, zelo disciplinirana in resna, saj je med tremi najpogostejše prisotnimi delegacijami med 31 delegacijami krajevnih skupnosti in 32 delegacijami združenega dela.

Skupaj z vabilom in gradivom za že omenjeno sejo, pa so delegati Samoupravne stanovanjske skupnosti dobili tudi vprašalnik s pomočjo katerega bodo skušali organizirati sestanek v času, ki večini delegatov najbolj odgovarja, posredovati gradiva v najprimernejši obliki in obsegu ter organizirati delo delegacij tako, da bo v bodoče potekalo bolj dosledno in kvalitetnejše.

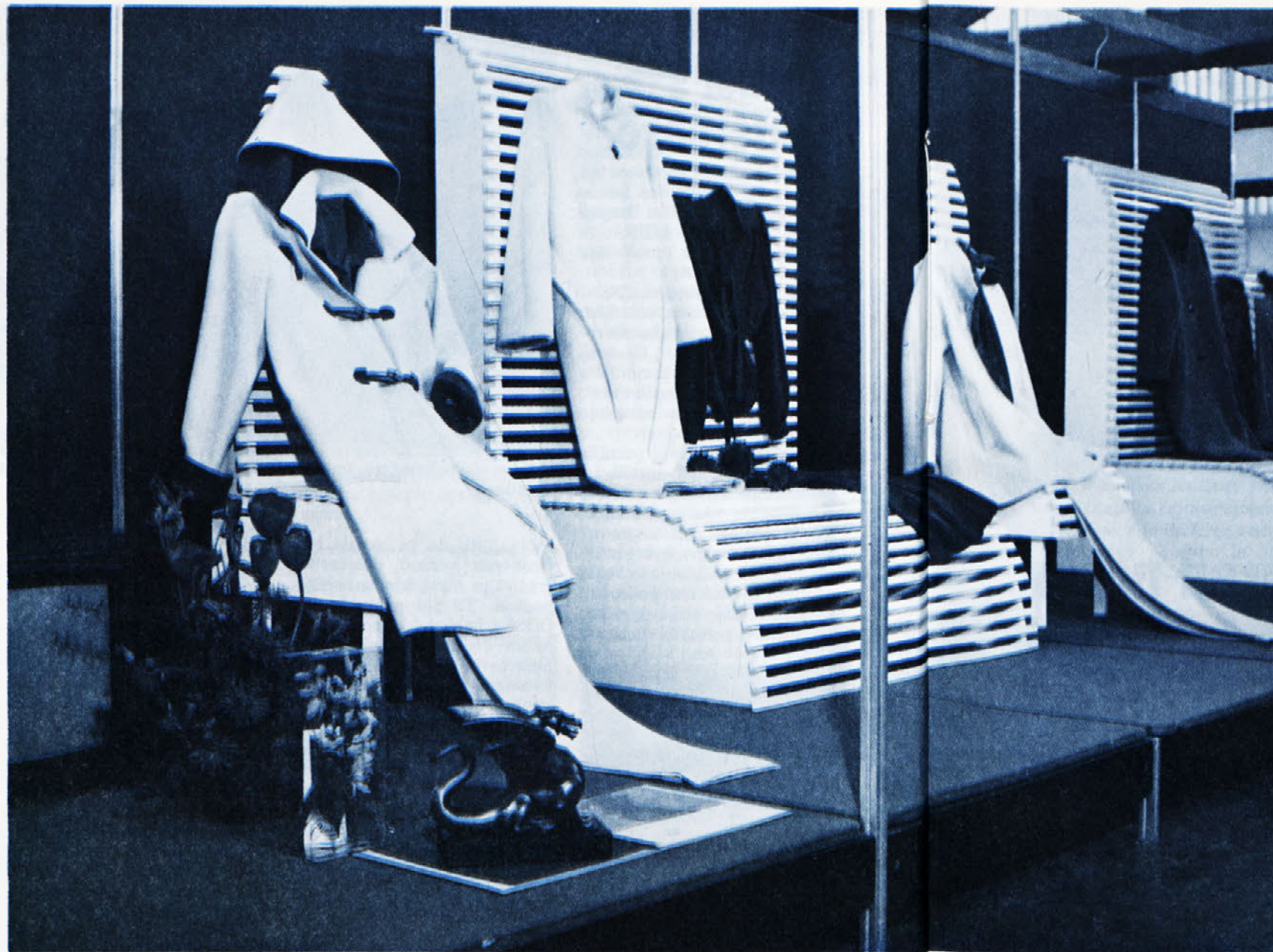
pravilnik o standardih, kvaliteti izdelkov in normiranju v javni razpravi

Na podlagi sklepa organov upravljanja je dan v javno razpravo pravilnik, katerega vsebina prinaša izhodišča za interne standarde in kvaliteto izdelkov, ravnanje z odpadki, način določanja plana proizvodnje v TOZD in organizacijskih enotah, normiranje in programiranje del in nalog, osnove za določanje delovnih meril in metodologijo delovnih časov, postopek in pristojnost organov pri normiranju ter postavlja kontrolo izvrševanja planov, programov, norm in kvalitete izdelkov.

Kako se razvija javna razprava o pravilniku o normah, smo povprašali direktorje TOZD.

Direktor TOZD LIBNA

Na naših rednih sestankih z organizatorji dela, ki jih imamo vsak ponedeljek, smo se informativno že pogovorili o pravilniku, ki nam ponuja nekaj novosti. Nova izhodišča bodo gotovo uravnala in poenotila pristope, kakšne pa bodo pripombe, nam bo povedal zaključek razprave. V začetku prihodnjega tedna se bodo

Del razstavljenih in nagrajene kolekcije na ljubljanskem sejmu.

sestali člani družbenopolitičnih organizacij, za tem pa bo šla razprava še v širino. Pri proučevanju pravilnika moramo zavzeti pravilni pristop ob razlagi, zato moramo posvetiti pripravi široke razprave kar največ pozornosti.

Direktorica TOZD DELTA

Izvršni odbor sindikata je sklical razširjeno sejo, na katero so bili vabljeni tudi sekretar ZK in predstavniki mladine. Na tej seji so pravilnik o normiranju natančno proučili in zavzeli

določena stališča. Materiali iz omenjene seje so razobešeni, sicer pa je informiranje o pravilniku potekalo že pred tem, saj smo se o tem pomembnem aktu pogovorili tudi že na tribuni. Strokovni krogi pripravljajo pripombe, široka razprava pa bo morda še kaj dopolnila. Ob razlagi pravilnika usmerjamo pozornost na organizacijo dela, na standarde, vendar kadar so vmes norme, je kaj reško reči, da to ne pomeni tudi denarja.

Direktorica TOZD ZALA

Proizvodna režija se je že sestala in skupno pregledala pravilnik, po sindikalnih skupinah pa bo potekala natančnejša razprava. Kot je bilo že čutiti iz pogovorov v šivalnici in likalnici, kjer so bili pogovori tudi že opravljeni, so nujna usklajena in realna merila, ki bodo nudila za enako delo enako plačilo.

V prihodnjem tednu imamo delavski svet, ki bo tudi razpravjal o pravilniku o normah, iz proizvodnje pa pričakujemo konkretne pripombe, saj imajo delavke, ki že leta delajo na posameznih delovnih mestih, precej izkušenj in z njihovo pomočjo bomo gotovo lahko dorekli ta akt.

Direktor TOZD TIP-TOP

Pravilnik o normah je že razpravljali kolegij TOZD, pa tudi na sestanku vodij organizacijskih enot programa vrhnjih oblačil je bil predelan. Sledila bo še razprava po sindikalnih skupinah, na katero se intenzivno pripravljamo. Pričakujemo precejšnjo razpravo o tem aktu, ki seveda pomeni napredek in ki bo, ko bo sprejet, uravnavala marsikatero relacijo.

Direktor TOZD COMMERCE

Da bo široka razprava učinkovitejša, je bil pravilnik najprej

obdelan v ožjem strokovnem krogu. Mnenja strokovnjakov bodo javni razpravi pomagala, jo podprla in poglobila. Vsekakor je to zelo pomemben akt, ki bo v TOZD Commerce predvsem tehnologom olajšal delo in ga postavil v čvrstnejše okvire. Omenjeni pravilnik posveča veliko pozornosti kvaliteti dela in ureja toliko aktualnih področij, da pričakujemo zelo živahno razpravo, kar je glede na vsebino akta tudi prav.

Direktor TOZD TEMENICA

Razprava bo šla v širino drugi teden, sedaj pa pravilnik proučujejo organizatorji dela. To je akt, ki bo usklajeval in poenotil določena področja, ki so jih doslej urejali tudi drugi akti. S skupnimi izhodišči pa bo pot in pristop enoten, s čimer bo storjen velik korak naprej.

Direktor TOZD LOČNA

Razširjen družbenopolitičen aktiv je skupaj s tehnologi na sestanku, 26. januarja predelal pravilnik in skupna ugotovitev pravi, da je bila uskladitev nujno potrebna. V razpravi je bilo precej povedanega o nekaterih nerealnih normah, ki so jih delavke presegle tudi do 60 odstotkov, kar je povzročalo težave tudi v organizaciji proizvodnega procesa. Čutiti je bilo tudi bojazen, da novi pristopi ne bi posegli v standard delavk, v njihov osebni dohodek. Vendar je bilo v razpravi predloženo, da pravilnik ne vpliva direktno na OD, da ta le izravnava pristope in organizacijo dela. Tudi v zvezi s kvaliteto je bilo izrečenih nekaj bojazni. Kriterij za kvaliteto dela bo nujno najhitreje dodelati in ga oživiti. Iz prakse je bilo posredovanih precej pripomb, ki jih bodo skupaj z zapisnikom sestanka, poslali tehnologom v presojo.

Pravilnik je za našo delovno sredino velikega pomena, saj odpira nove poenotene poti, za katere pa bo praksa pokazala ali jih je potrebno še dopolnjevati in spreminjati ali izhodiščni okviri pokrivajo vsa področja.

NA MESEC LANI 1548 UMRLIH LJUDI

V letu 1979 je umrlo v Sloveniji 18.574 ljudi ali 1548 poprečno mesečno. V času od septembra 1979 do avgusta 1980 se v primerjavi z obdobjem leto dni prej koeficient na 1000 prebivalcev ni spremenil (9,8). Vrednost tega koeficienta za avgust 1980 je že nižja — 8,9.

O kavici, cigareti in še čemu...

Toda, ali se vedno obnašamo tako? In v čem vidimo ubrano tovariško družbo? Ali sodi sem tudi kava in cigareta v sosednjem prostoru, kratak oddih pri sosedu, da bo šlo lažje in hitreje naprej, vsakodnevna družbiča, ki si izmenja podatke iz prejšnjega popoldneva... Minute pa tečejo in dopoldne se drobi. Drobne navadice pa kaj rade prerastejo v navade in celo obvezo. Pojav, ki je menda kar splošen — jugoslovanski in morda še kakšen — zahteva premislek. In če v naši sredini to še ni tako kronično — kaže se

morda pa že — se vendarle ustavimo in pomislimo kam to vodi. Ne samo, da naše delo ob tem trpi, in da ni tako plodno kot bi ob skoncentriranem delu in času lahko bilo, pač pa s takim obnašanjem motimo tudi druge, ki jih morda čas lovi in si žele svoje obveznosti opraviti mirno ter brez družabnosti. Pomislimo, da smo se na obhod tokrat odpravili mi, za nami pa morda še kdo. In če ob vsem tem lahko dosegljivo, če se bomo na delovnem mestu dobro počutili, če bomo z veseljem prihajali na delo, če bomo delovali v ubrani, tovariški sredini.

Neredko prihaja do takšnih srečanj pod skupnim naslovom, ki pravi, da je vendarle potrebno več stikov med nami, ki skupaj delamo, da je zdravo izmenjati mnenja. Vse to drži, vendar je ob tem potrebno vedeti in ločiti, da je „družba pač družba, služba pa služba“. Beseda ali dve, ki ju izmenjamo, ko pridemo po službenih opravkih k sodelavcu, je gotovo dobrodošla, klepeti v delovnih prostorih, ki se marsikdaj dotikajo vseh drugih vsebin mimo službenih in poslovnih tem, pa naše odnose lahko le poslabšajo.

Vse bolj zopet prihaja spoznanje, da je čas zlato. Delovni čas pa moramo še toliko bolj ceniti in si ga prizadevati kar najracionalneje izkoristiti. Nihče sicer ne more osem ur nepretrgoma delati in ustvarjati, vendar se trenutki oddiha tudi ne morejo spremeniti v debatne krožke, ki nudijo le plodna tla za nezdrave informacije. Če smo trenutno končali eno delo in smo preutrujeni, da bi ta isti hip začeli z drugim, se spomnimo, da je tudi izobraževanje in samoizobraževanje naša dolžnost. Preberimo si poglavje iz našega samoupravnega akta, pogledimo zapisnik zadnje seje ali pa se spomnimo vprašanj, ki so pred nami. In o vsem tem razmislijmo, toda tiho, ker sosed dela. In naša zavest naj se ponovno najde na taki stopnji, kjer ne bo potrebno opozoril glede delovne discipline.

L. J.

kolekcija jesen – zima 81/82

Če se ozremo na letno kolekcijo, je bila ta zaključena v istih količinah kot predhodna, vidimo, da trenutna situacija postavlja vprašanje, ali bodo trgovine sprejele vse naročene količine. Dnevno prihajajo

od nekaterih kupcev za deset do dvajset odstotkov zmanjšana naročila. Kupna moč občutno upada in vse bolj se povečuje plasma cenejših proizvodov, ki jih izdelujejo tovarne iz drugih republik.

Pred zaključevanjem kolekcije za jesen–zimo 81–82 ugotavljamo, da bomo morali izboljšati kvaliteto, ki ni na zavidljivem nivoju, če hočemo doseči predvidene rezultate.

V programu ŠPORT pričakujemo za deset odstotkov manjše zaključene količine kot so bile v kolekciji jesen–zima 1980–81. V PERILU pričakujemo dvajset odstotkov zmanjšane količine, v programu VRHNJIH OBLAČIL pa za trideset odstotkov zmanjšane količine glede na zaključevanje predhodne kolekcije.

Ocena tokratne kolekcije pove, da so izdelki v težki konfekciji, predvsem ženski program vrhnjih oblačil, zelo elegantni in predstavljajo naš nivo maloserijske proizvodnje. Manj pa je zadovoljiv moški program vrhnjih oblačil.

V programu šport so ocene povprečne, saj zaradi izvora tkanin in kreacij ni kakšnih večjih osvežitev. Podobno je v srajčevini. Domači proizvajalci skoraj da ne nudijo novih tkanin in vzorci, ki jih ponujajo, so v glavnem stari.

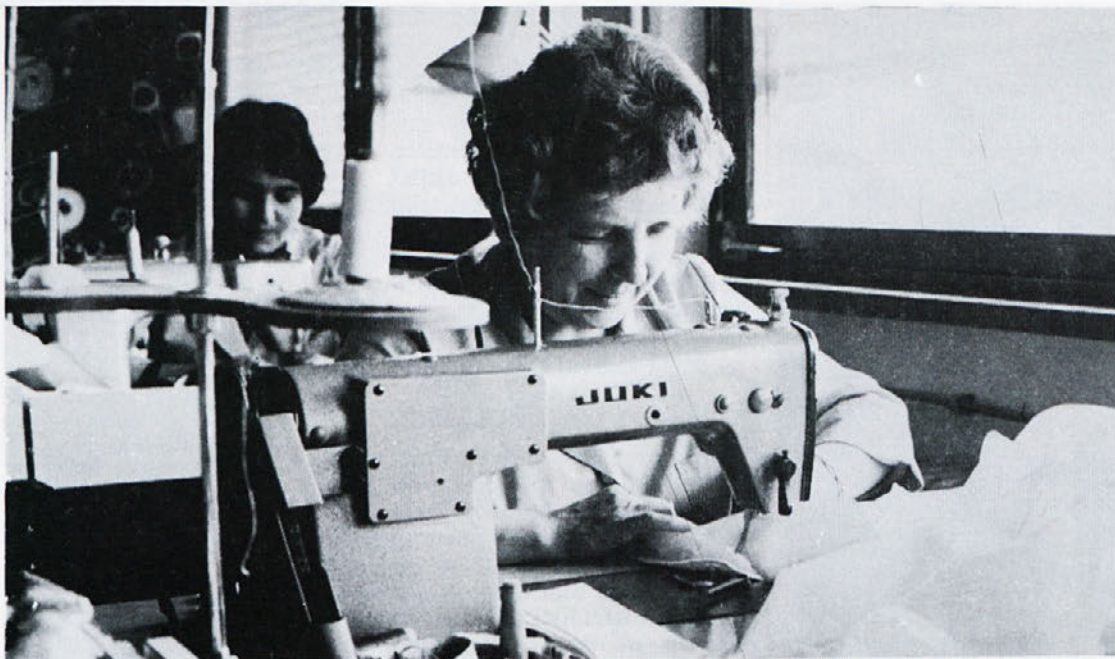
Novost v naši kolekciji pa je reprezentančna srajca iz sto-odstotnega bombaža.

Kot zahteva naša splošna gospodarska situacija, se tudi mi vse bolj vežemo na domače tkanine. Uvozili smo le nekaj pomožnega materiala, saj efekte pričakujemo od domiselnih detajlov.

Pričakovanja v prodaji torej niso najbolj optimistična. Cene so sicer dokaj visoke, toda realne. Cene repro materiala so dobesedno „zdivjale“, kar seveda vpliva na ceno našega končnega izdelka.

Seveda bodo zadnje besede rekli naši kupci. O odmevih na trgu pa bomo še pisali.

VERSTOVŠEK BOŽO

Veliko dela gre skozi pridne roke vzorčnih šivilj, kljub temu pa ne odrečejo „majnih“ uslug, ki kupcu veliko pomenijo.

Domžale, 15.1.1981

IABOD, TOVARNA OBLAČIL

Cesta herojev 29

68 000 NOVO MESTO

Iskreno se Vam zahvaljujem, ker ste tako pozorno prisluhnili moji prošnji. Veselo presenečenje so preskromne besede ob Vaši prijaznosti.

Ovratnik je natanko tak, kakršnega sem si želela, pa tudi droben pašček, ki ste mi ga sešili iz ostanka blaga, je domiselni dodatek in pozornost.

Še enkrat prisrčna hvala za Vaše razumevanje in takojšnjo ugoditev moji želji.

Z najboljšimi željami Vas iskreno pozdravljam

Mojca Gabrič

NE SAMO REKLAMACIJA, TUDI POHVALA

V novomeški pripravi dela rešujejo tudi reklamacije kupcev, med dopisi te vrste pa se najde tu pa tam še kakšna prošnja, pohvala ali pa tudi zahvala. Taki sta tudi pismi tovarišice Mojce Gabrič iz Domžal. Kot boste razbrali iz vsebine, je bila presenečena ob posluhu za prošnje kupcev in ob ustrežljivosti. Njeni in podobnim prošnjam ustrezajo predvsem vzorčne šivilje, ki opravijo poleg svojega rednega zahtevnega in obsežnega dela, tudi taka opravila. Odmev, ki ga s tem dosežejo med kupci, je zelo ugoden in prinaša celotni delovni organizaciji določene „točke“, ki veliko pomenijo.

pred potjo

V prodaji je v času zaključevanja vse živo. Predno so odšli referenti na pot po Jugoslaviji, sta dva med njimi povedala par besed o pričakovanih in o razpoloženju pred velikim potovanjem.

Vodja programa šport Tine Juršič in Marjan Dular sta pripravljala kolekcijo iz svojega programa. Na pot bosta odšla s cca 250 komadi srajc in cca 150 komadi ženskih bluz.

Zadnja leta je bila prodaja recimo ženskih bluz v stalnem porastu, letos pa si ne upajo pričakovati prodaje v takih količinah kot lani.

Pet tednov bosta skupaj s predstavniki ostalih programov, potovala po Jugoslaviji. Najprej bosta zaključevala na področju Istre in Dalmacije, nato v Beogradu, tretji teden bosta v Vojvodini in delno v Bosni, sledi Hercegovina, Črna gora in Kosovo, zadnji teden pa bosta zaključevala v Makedoniji.

Vmes med temi termini čaka naše komercialiste še sarajevski, skopski in beograjski sejem mode, kjer bomo tudi prisotni. Kolekcija je lepa in vabljiva. Manj vabljive pa so cene. Vzrok precejšnjim podražitvam je dražji material. Na žalost pa z višjimi cenami ni prišla tudi boljša kvaliteta tega.

Ker je uvoz blaga omejen, se bomo morali še bolj vezati na domače materiale. Tudi cene pomožnega materiala so se dvignile za 30 do 40 odstotkov. Ob takih podražitvah tudi cene naših izdelkov niso na lanskem nivoju, zato se fantje s prodaje podajajo na pot precej zaskrbljeno.

Pred 8. februarjem,
kulturnem prazniku
slovenskega naroda

za delavsko kulturo – v prešernovem duhu

Kaj je pravzaprav slovenski kulturni praznik? Je to le obletnica smrti našega največjega pesnika, Franceta Prešerna? Res, s svojo zapuščino si je Prešeren zaslužil, da ga ponovno in nenehno častimo.

Malo je narodov na tem svetu, ki bi jim en sam človek pomenil tako veliko. Z enkratnim umetniškim zanosom in z močjo besede, ki se je prvič poskusila v plemenitih pesniških oblikah, je poet z eno samo knjižico poezij iztrgal ves narod iz mračne zaostalosti in ravnodušnosti ter mu dal moči, da si je sam priboril enakopravno družbeno in kulturno mesto v družini svetovnih narodov. Ker

je bila njegova beseda narodu blizu, ker je bila domača in razumljiva, je imela moč; ostala je v slehernem srcu. In kar je v srcu, ne more noben tujec uničiti. Zato imamo slovensko besedo še vedno tako lepo in čisto, zato nam sije svobodno sonce v sovobodni domovini.

Da bi tako vedno ostalo, da bi se za to vedno in povsod prizadevali, na to nas spominja slovenski kulturni praznik. Ta dan je torej tudi pomnik dolžnosti, ki jo imamo vsi: prenašati, razširjati in poglobljati moramo kulturne tradicije, in ideje, ki so zrasle iz Prešernovega dela. Kot se je Prešeren prizadeval, da bi svoje misli in svoj polet izrazil v narodnem, razumljivem jeziku, se moramo tudi mi truditi, da bi bilo vse, kar pišemo in govorimo, povedano v jeziku, ki ni izumetničen, slepomišeno učen in natrpan s tujkami. Kar hočemo povedati, naj bo povedano naravnost in jedrnato. Beseda naj hvali ali graja, ljubi ali sovraži, gradi ali ruši, ne sme pa pustiti človeka neprizadetega in ravnodušnega.

Da bo tako, si moramo prizadevati vsi, ki imamo na skrbi obveščanje v delovnih in družbenopolitičnih organizacijah kot vsi, ki imamo na skrbi obveščati samoupravljalce o uspehih svojega in njihovega dela. Dobra obveščena je pogoj samoupravljanja, pogoj za dobro obveščena pa ni število

besed, temveč so dobro izbrane in razumljive besede, ki človeku povedo, kar želi izvedeti. Morda se zdi komu malce posiljeno povezovati Prešerna, kulturni praznik in samoupravljanje, vendar imajo vse te tri stvari skupni količnik: zdrav, ljudski jezik.

Še danes, stopetdeset let po izidu Poezije, je ena glavnih skrbi kulturnih organizacij, kako približati kulturo delavcu. Kako naj sicer človek čuti, da je kultura nekaj njegovega, če je ne razume, če se poslužuje jezika, ki ni njegov. S tem seveda ne mislimo, da se mora jezik oziroma mišljenje prilagoditi vsaki, tudi cenenim ravni. Nasprotno, jezik in mišljenje vseh ljudi mora toliko pridobiti, da jim bo dostopno široko polje svetovne kulture. Šele takrat bo ta postala tudi prava delavska kultura.

To pridobivanje pa je naša naloga. Zato ne smemo jezika pačiti ali ga napraviti dostopnega le ozkim krogom poznavalcev, ljubiteljev ali strokovnjakov. Vsak strokovnjak, ki pozna svoje področje, mora znati razložiti svoje delo ali dosežke tako, da bodo razumljivi vsem normalno mislečim ljudem. Isto velja tudi za politike. Šele takrat, ko bomo podrli jezikovne pregrade med ozkimi skupinami in ljudstvom, bomo lahko rekli, da delamo za delavsko kulturo v Prešernovem duhu.

N. S.

KAR PRECEJ SE SELIMO PO SLOVENIJI

Razen naravnega gibanja (rojstev in smrti) vplivajo na številčno stanje in sestav prebivalstva tudi preseljevanje, tako „notranje“ in „zunanje“ selitve. V avgustu je bilo v Sloveniji 3.774 prijav in 4.081 odjav, kar je v primerjavi z julijem 1980 res 12% oz. 18% več, v primerjavi z avgustom 1979 pomeni pa letošnje število 27% padec prijav in 21% zmanjšanje odjav.

V avgustu se je število priselitev iz drugih republik SFRJ v Slovenijo v primerjavi z julijem povečalo za 19 oseb. Avgusta letos se je priselilo k nam 927 oseb, iz tujine pa se je priselilo 32 oseb, kar je 8 oseb več kot v juliju. Od lanskega leta se je zmanjšalo poprečno število priselitev iz drugih republik SFRJ za 10% iz tujine pa se je v tem času zmanjšalo poprečno število priselitev kar za 36%.

Iz Slovenije pa se je v druge republike letos avgusta izselilo 591 oseb, kar je za 104 osebe več kot v juliju, v tujino pa se je izselilo v istem času 43 oseb, kar je za 11 oseb več kot v juliju.

Od septembra 1979 do avgusta 1980 se je število izselitev v druge republike v primerjavi z enakim predhodnim obdobjem povečalo za 20%, v tujino pa za 11%.

V naši delovni organizaciji posvečamo kulturnemu življenju veliko pozornosti, v bodoče pa želimo oblike sodelovanja in delovanja na tem področju še razširiti.

zimsko letovanje

Dve prikolici sta letos že drugo zimo prestavljeni v camp Špik-Gozd Martuljk pri Kranjski gori. S tem je naša splošna služba želela omogočiti delavcem Laboda tudi zimsko letovanje, za katerega je bilo lani precej zanimanja. Toda kljub ugodnostim, ki jih nudi tovrstno letovanje in kljub obvestilom, ki so bila poslana v vse TOZD, tokrat ni pravega zanimanja za zimsko letovanje. Kje naj bi iskali vzroke za nezainteresiranost? Morda bi morale tudi osnovne organizacije sindikata po posameznih TOZD spodbujati delavce, da se poslužijo prikolic, da s tem omogočijo sebi in svojim otrokom prijetne in poceni počitnice na snegu in zdravem gorenjskem zraku.

V bližini campa, ki leži na višini 743 m, so smučarske proge, proge za tek, drsališče in številna sprehajališča. Prikolice imajo plinsko napeljavo v vgrajeno pečjo, štedilnikom in hladilnikom, priključene pa so tudi na električno omrežje, tako da se v primeru hujšega mraza lahko ogrevamo tudi z električno pečko. Posteljnine, predvsem pa toplih odev in posode je tudi dovolj, tako, da je zares poskrbljeno za ugodno zimsko veselje.

Seveda pa še ni prepozno za prijavo. Prikolice bodo na Gorenjskem vse dokler bo trajalo zanimanje za letovanje. Prav bi bilo, da se v večjem številu prijavljamo za leto vanje. Zainteresirani pošljite prijave v Novo mesto, tovarišu Muhiču. Lahko se odločite za poljubno število dni, za smučanje, drsanje ali le sprehajanje.

Sprememba zraka in morda še malo zimske rekreacije bo vsakomur dobro dela, da bo potem s polno močjo ustvarjal na svojem delovnem mestu.

O SMRTNOSTI DOJENČKOV V AVGUSTU 1980

Značilen pokazatelj zdravstvenega stanja otrok in splošnega socialno-ekonomskega ter kulturnega razvoja družbe je podatek o smrtnosti dojenčkov. V za dnjih 12 mesecih je koeficient umrlih dojenčkov na 1000 živorojenih otrok 14,9, leto prej je bil višji (15,3), avgusta letos pa je presegel oba (17,1). Na 1000 živorojenih otrok je avgusta letos umrlo 17 otrok, starih do enega leta.

Iz sestanka odbora za počitniško dejavnost.

MODROSTI

Ni težko biti duhovit, če človek ne spoštuje nobene stvari.

Shau

Duhovitost, ki je mešana s hudobijo, ni nič vredna.

Skeridan

*Če dolgo živijo skupaj, se živeli vzljubijo, ljudje pa zaso-
svražijo.*

Kitajski pregovor

Večina ljudi je bolj sposobna za velika dejanja, kot pa za dobra.

Mantisquien

UTRINEK IZ SREČANJA UPOKOJENCEV

Ob izteku leta 1980 se je tudi takrat kolektiv TOZD ZALA spomnil na nas upokojence in nas povabil v svojo sredino.

Z našim bivšim kolektivom smo prebili nekaj uric v prijetnem in prisknem vzdušju. Tovariške odnose kolektiva ZALA do nas upokojencev, ki nismo več aktivni delavci, spoštujemo in cenimo. Po takih srečanjih in s tem, da redno dobivamo glasilo LABOD, ki je prijetna vez čutimo, da nismo pozabljeni.

Na delovne uspehe TOZD ZALA in celotne delovne organizacije smo ponosni in take uspehe želimo tudi v bodoče. Skupna prizadevanja in naporji vseh, naj dajo bogato žetev vloženega dela.

Upokojenci TOZD ZALA

delavni rdeči križ

V letu 1980 je organizacija Rdečega križa v krajevni skupnosti LOČNA izpolnila naslednje naloge:

Krajevna organizacija Rdečega križa se je prizadevala za dvig članstva in redno pobirala članarino v krajevni skupnosti Ločna-Mačkovec, kjer imamo 419 rednih in 89 podpornih članov.

Za naše starejše občane stare nad 70 let, smo tudi letos pripravili srečanje v mesecu novembru. Za ta lep večer so nam bili zelo hvaležni.

Organizirali smo zdravstveno predavanje o higieni in varstvu okolja. Udeležilo se ga je veliko

število krajanov in članov Rdečega križa.

Tudi akciji zbiranja starih oblačil in papirja sta lepo uspeli.

V mesecu februarju smo imeli 18-urni tečaj „Nega bolnika na domu“. Tečaj je opravilo devet slušateljev.

V letu 1980 smo organizirali dve krvodajalski akciji, ki sta lepo uspeli. Dva krvodajalca iz naše krajevne skupnosti pa sta prejela tudi priznanje na med-občinski ravni.

Pri pripravah za novoletno obdaritev so sodelovali naši aktivisti in mladi člani RK, obiskali smo nad 70 let stare občane na domovih, kar je tudi del akcije „soseska pomoč“.

Tudi v letu 1981 si želimo čimveč sodelovanja z aktivom RK delovne organizacije Labod!

Odbor KO RK Ločna.

OLGA MOLE

